

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s poštnjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 25 kr., za četrť leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravništvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hištv. 5. — Deložniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobó se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vestice, če sa natisne enkrat, po 5 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Po I. slov. katol. shodu v Ljubljani.

Dnes in še potem v nekaterih številkah poročamo našim bralcem o velevažnem katoliškem dejanji, kajti I. slov. katol. shod v Ljubljani je bil v resnici dejanje, dejanje zgodovinske vrednosti. Komur je bila sreča mila, da je mogel sam biti pri shodu, zna to iz lastne izkušnje in za-nj ni treba, da mu to mi še le zatrdimo, ali veliki večini naših bralcev ni bila taka sreča in za-nje mislimo, da bode dobro, ako jim ga, kolikor mogoče, na drobno, vendar pa kratko popisemo in upamo, da zakličejo bralci, poročilo prebravši, potem sami radi: Resnica, I. slov. katoliški shod je bilo dejanje vredno, da se zapiše v zlatih črkah v zgodovino slov. ljudstva!

Naj pa ne odvezamemo poročilu, kakor ga damo deloma iz lastne izkušnje in še bolj povzamemo iz »Slovenca«, prostora v našem listu, zato opustimo vse dolžje opazke in tudi odobravanja, ki je sledilo več ali manj vsakemu govoru, ne omenjamo posebej, kajti to se razumeje samo ob sebi pri odličnih možih govornikih in isto tako odličnih, razumnih poslušalcih. Za le-te se je izdalo okoli 2000 vstopnic in bili so iz raznih stanov; okoli 300 je bilo slov. poslušalk, duhovnikov in bogoslovcev pa je bilo 456 in ostali se razdelijo med druge stanove.

Še nekaj! Da-si so bile razprave v posameznih odsekih zanimive, in sem ter tje jako žive, vendar se ne moremo ozirati v našem poročilu na-nje, ker nam ne dopušča skromni prostor, kolikor ga zmore naš list. Naše poročilo se omeji torej le na javne, velike ali slovesne shode. Kdor hoče več brati o celem shodu, naroči si naj knjižico, ki izide o svojem času ter prinese o vsem natančna poročila.

Osnovni shod.

Da se začne I. slov. katol. shod, naznanilo je slovesno zvonjenje od 4 $\frac{1}{2}$ —5. ure po vseh cerkvah v Ljubljani. Ob 5. uri pa je že prostorna stolna cerkev

bila polna ljudi, polna do zadnjega kotca. Nj. ekselencija mil. knezoškof dr. Missia se podajo z asistencijo vseh stolnih korarjev k oltarju ter zapojó slovesno: Veni — pridi sv. Duh! Zatem dajo sv. blagoslov. Ob 6. uri zvečer je bil na starem strelišču osnovni shod. Poslopje je bilo v ta namen kaj ukusno ozaljšano po g. Matjanu z mnogimi zastavami, pregrinjali in zelenjem. Nad vhomod je blestel napis: »Vse za vero, dom, cesarja!«, visoko gori na pročelju: »Prvi slov. katol. shod«. S cesarja Jožefa trga do strelišča so stali ob cesti visoki mlaji, ter na njih vihrale papeževe, narodne in cesarske zastave.

Osnovni shod je bil na vrtu starega strelišča, ki je bil v ta nameu pokrit in primerno ozaljšan. Že pri tem shodu se je sešlo mnogobrojno število udeležencev. Na vzvišenem odru so zavzeli prostore prevzvišena knezoškofa Mariborski dr. Mahael Napotnik in Ljubljanski dr. Jakob Missia, proš novomeski mil. g. Peter Urh, mil. proš gospod dr. Jarč, generalni vikarij vrhbosenski gospod dr. Anton Jeglič iz Sarajeva, msgr. dr. Gabrijevčič in Gorice, domači kanoniki prelat dr. Kulavie, Flis, Zamejec in Klun, baron Wambold, graščak na Hmelniku pri Novem Mestu, predsednik pripravljalnega odbora, prelat dr. And. Čebašek, podpredsednika Ludovik Ravnika, deželnega sodišča svetovalec v pokoju, in dr. V. Gregorič.

Zborovanje otvori predsednik prelat dr. Andrej Čebašek z jako navdušenim nagovorom, ki ga je zbrano občinstvo burno odobravaló za vsakim odstavkom. »Vera, dom in cesar, to géslo, — pravi govornik, — druží, jedini in navdušuj nas za delo v duševni in gmoťni napredek slovenskega naroda!«

Gospod dr. Ivan Sušterskič, glavni poročevalec pripravljalnega odbora, nato prečíta obširno poročilo o vseh pripravih za slovenski katoliški shod. Iz natančnega poročila je razvidno, koliko se je trudil pripravljalni odbor, da bi, kolikor moči, ustregel na vse strani. Po poročilu, ki je bilo z odobravanjem vsprejeto, prečíta došle brzojavne in pismene pozdrave.

Za njim še prečast. gosp. kanonik Klun prečíta pozdrave grofa Hohenwarta, državnega poslanca Morseya, in generalnega tajnika III. avstrijskega katoliškega shoda v Lincu, dr. Hagenauerja. Dalje kot načelnik »Katoliško-političnega društva« še v toplih besedah pozdravi prvi

slovenski katoliški shod, ki so ga rodile iste ideje in načela, katera so vodilo in geslo »Katoliško-političnega društva«, ter mu želi mnogo uspeha. Isti nasvetuje, naj bi se zaradi pomanjkanja časa načelnštva vseh šestih odsekov volila »per acclamationem«, stalna komisija za drugi slovenski katoliški shod pa po listih. Izvoljeni so bili v predsedništvo za slovesne shode: Predsednik Fr. Povše, državni in deželni poslanec v Ljubljani, podpredsedniki pa dr. Josip Sernee, odvet. in deželni poslanec v Celju; Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec v Podkloštru; dr. Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici; tajniki: dr. Janez Lipold, župnik in deželni poslanec v Šmartnem pri Velenju; komendatar Matej Šervicelj iz Reberce na Koroškem; Fran Robič, c. kr. profesor in državni poslanec v Mariboru; Josip Kompare, dekan v Ospem pri Trstu in zapisnikarji: M. Matek, profesor bogoslovja v Mariboru; Ivan Slavec, stolni vikar pri sv. Justu v Trstu; Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu; Radoslav Silvester, posestnik in trgovec v Vipavi.

V odseke so bili izvoljeni za 1. Odsek: Šola. Predsednik Karol Klun, kanonik, državni in deželni poslanec v Ljubljani; podpredsednika pa Fran Robič, c. kr. profesor in državni poslanec v Mariboru in Gregor Einspieler, župnik v Podkloštru in deželni poslanec ter zapisnikarja: Feliks Stegnar, c. kr. učitelj in deželni poslanec v Ljubljani in Ivan Komljanec, c. kr. profesor v Kočevju.

2. Odsek: Krščanska veda in umetnost. Predsednik Janez Flis, kanonik in dekan v Ljubljani; podpredsednika pa dr. Anton Mahnič, profesor bogoslovja v Gorici in M. Slekovec, župnik pri sv. Marku pri Ptujih ter zapisnikarja: Matej Sitar, kurat v Št. Petru na Krasu in Janez Vurnik, akad. kipar v Radovljici.

3. Odsek: Socijalne zadeve. Predsednik dr. Josip Sernee, odvetnik in deželni poslanec v Celju; podpredsednika pa dr. Janez Lipold, župnik in deželni poslanec v Šmartnem pri Velenju in Fran Košak, župan na Grosupljem ter zapisnikarja: dr. Ivan Krek, stolni vikar v Ljubljani in Fran Petrič, trgovec v Ljubljani.

4. Odsek: Katoliško življenje. Predsednik: Fran Ogradi, opat v Celju, podpredsednika: Karol Hribovšek, kanonik v Mariboru in Jurij Jan, dekan in kanonik v Dolini pri Trstu ter zapisnikarja: Ivan Murnik, trgovec in posestnik v Kamniku in Ivan Pichler, c. kr. okrajni tajnik v p. v Ljubljani.

5. Odsek: Tisek. Predsednik Anton Zupančič, profesor bogoslovja in načelnik »Kat. tiskovnega društva« v Ljubljani, podpredsednika: dr. I. Mlakar, profesor bogoslovja v Mariboru in dr. Josip Pavlica, profesor bogoslovja v Gorici ter zapisnikarja: Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu in Josip Kalin, kapelan v Celovcu in Josip Kalin, kapelan v Mirnem pri Gorici.

6. Odsek: Katoliška narodna organizacija. Predsednik: dr. Ivan Križanič, kanonik v Mariboru; podpredsednika pa dr. Anton Gregoričič, prof. bogoslovja in državni poslanec in Jožef Kompare, dekan v Ospem pri Trstu ter zapisnikarja: Ivan Lavrenčič, župnik v Boštanju in Avgust Sušnik, posestnik v Skofji Loki.

V stalno komisijo za II. slov. katol. shod so bili izvoljeni: dr. Andrej Čebašek, prelat v Ljubljani; Oton Detela, deželni glavar kranjski; Gregor Einspieler, župnik in deželni poslanec v Podkloštru; dr. Anton Gregoričič, prof. bogoslovja, dež. in državni poslanec v Gorici; dr. Vinko Gregorič, zdravnik v Ljubljani; Jurij Jan, kanonik in dekan v Trstu; Andrej Kalan, stolni vikar v Ljubljani; Karol Klun, kanonik, državni in deželni poslanec v Ljubljani; Josip Kompare, dekan in župnik v Ospem pri Trstu; dr. Ivan Križanič, kanonik v Mariboru; dr. Janez Lipold, župnik in deželni poslanec v Velenju; Fran

Ogradi, opat v Celju; dr. Fran Papež, odvetnik in deželni poslanec v Ljubljani; dr. Josip Pavlica, spiritual in prof. bogoslovja v Gorici; Fran Povše, vodja kmetijske šole v p., državni in deželni poslanec v Ljubljani; Ludovik Ravnikar, c. kr. deželni sodnik svetnik v p. v Ljubljani; Fran Robič, c. kr. prof. in državni poslanec v Mariboru; dr. Josip Sernee, odvetnik in deželni poslanec v Celju; Matija Sila, župnik v Repnem Tabru; Josip Šiška, knezoškofijski tajnik v Ljubljani; dr. Ivan Šušteršič, odvetniški kandidat v Ljubljani in Franc Treiber, mestni kapelan v Celovcu. (Dalje prih.)

Cerkvene zadeve.

Smrt in pogreb č. g. Franca Vrlič, župnika na Stranicaah.

(Konec.)

Za sebe pa gospod niso veliko potrošili. V svojem gospodarstvu bili so prav skromni. Edino kar so imeli, bilo je to, da so se prav radi vozili, toda zmirom le po opravkih. Kakor hitro so svoje reči opravili, so se kar domov povrnili. Vozili so se pa skoraj zmirom sami. Ker je bil konj izpočit, jim je večkrat zdijval. Bili so parkrat v smrtni nevarnosti. Oboleli so vsled tega prav hudo; ozdravili so se pa sami, ker so bili prav dober homeopat. Tega zdravilstva so se naučili od zdravnika v Mooskirchen-u na srednjem Štajarji, ko so bili tam za kaplana. Veliko so se bavili s homeopatijo. Večkrat so pomagali prav izdatno marsikateremu bolniku. V svojem življenju so se tako radi vozili; kdo bi bil mislil, da se še bodo mrtvi vozili? Božja previdnost!

Če še enkrat ocenimo rajnega gospoda kot gospodarja, moramo reči, da so bili varčni, skrbni in vedno delavni, tako da so se popolnoma vresničile besede sv. pisma nad njimi: »Če pa nisi len, tedaj bo tvoja žetev kakor vodnjak (v katerem vode ne pomanjkuje) in uboštvo bo daleč od tebe bežalo«. (Preg. Sal. 6, 11.) — Oglejmo si slednjič rajnega gospoda, kot duhovnika! Tudi kot tak so neumorno delali v vinogradu Gospodovem. V vseh duhovnih opravilih so bili neizrečeno vestni in natančni. Še zdaj, ko jih je dne 3. majnika mrtvoud zadel ob pol enih, so šli ob enih v šolo, ker je bil torek. Da bi bili kedaj daritev sv. maše opustili, to ni nikomur znano; celo zdaj v bolezni, akoravno jim je bilo od zdravnika ostro prepovedano, so razven enega dneva zmirom sv. daritev opravljali. Ta njihova gorečnost pa je izvirala iz njihove učenosti in pobožnosti. Da so bili res učen, dokaže naj to, da so njih rajni škof Slomšek hoteli imeti za profesorja veronauka na c. kr. gimnaziji v Mariboru. G. Vrlič si pa niso upali prevzeti te častne službe, ker so bili bolehn. — In pobožni so bili. Zaradi pobožnosti so sloveli pri vseh, ki so jih poznali. Kjerkoli si jih videl, bodi-si doma, bodi-si na potu, bodi-si na polju — brevir so gotovo v roki imeli in iz njega molili na pol glasno.

Jezusa v najsvetejšem zakramentu so radi obiskovali. Kolikokrat so klečali pred tabernakelnjem in se pogovarjali s svojim Izveličarjem! K temu češčenju najsvetejšega Zakramenta je gotovo mnogo pripomoglo potovanje v sv. deželo, katero so okoli 60. leta storili. Hodili so po tistih krajih, kjer se je bil Jezus narodil, kjer živel in kjer trpel. Tam so se navzeli toliko krščanskega duha, tam si izprosili prelepih čednostij, od Jezusa, čednostij, ki tako lepo dičejo njihovo plodonosno življenje. Opomin Jezusa Kristusa so si postavili kot vodilo v svojem življenju, namreč opomin (Mat. 11, 29): »Učite se od mene, ker jaz sem ponižen in pohleven!«